

Maletes perdudes - Jordi Puntí

Jordi Puntí és autor dels reculls *Pell d'armadillo* (1998) i *Animals tristos* (2002), formats per contes minuciosos que es llegeixen sense dificultats i que han rebut crítiques elogioses, han estat traduïts i duts a la gran pantalla. Feia anys, doncs, que s'esperava el pas d'aquest autor a la novel·la, sobretot perquè havia transcendit que n'estava escrivint una d'ambiciosa, que finalment ha vist la llum.

L'espera ha valgut la pena perquè *Maletes perdudes* és una combinació harmoniosa d'imaginació, estructura i llengua. La història del camioner que té quatre fills repartits per Europa inclou uns aspectes rocambolosos i una intervenció de l'atzar que només un arquitecte atent als menors detalls, i armat amb una llengua plena de naturalitat, podia fer convincents. Del Maig del 68 al Londres de l'avortament, del Boccaccio a l'aeroport del Prat, de la Casa de la Caritat al passeig de la Bonanova, el lector es deixa portar en un viatge a través del temps i de l'espai com en les millors novel·les clàssiques -només que aquesta és alhora familiar, introspectiva i d'aventures.

Amb un control ferri de l'engranatge narratiu, Puntí canvia de narrador, avança i retrocedeix en el temps, anticipa o oculta dades, organitza seqüències, dissemina pistes falses i planifica el·lipsis per a major gaudi d'un lector que es deixa dur pel joc dilatori, ja que de seguida accepta que si el camí és prou atractiu, no hi ha pressa per arribar al final. I Puntí ha preparat un camí ple de caps de sorpreses, d'amistats i de famílies que s'obren com un acordió. Amb un joc de miralls a l'estil de *Citizen Kane*, revivim la biografia del protagonista, una barreja entre Bartleby i Wakefield, seductor passiu, pare involuntari i solitari de vocació.

En una època en què ficció i perversió tendeixen a confondre's, en què les novel·les són poblades per tota mena de crims abominables, Jordi Puntí aposta per una "línia clara" personalíssima, sense problemes laborals, ni convivencials, ni sexuals, ni mentals. Fins i tot la prostitució, el suïcidi, el robatori o els embarrassos no desitjats revelen facetes simpàtiques. És la seva opció i, llunyana o pròxima, aconsegueix que sigui versemblant.

"Aquestes pàgines no hostatjaran gestes ni epopeies grandiloqüents", llegim al cinquè capítol de la novel·la. En compensació, ens deixa un seguit d'escenes memorables: la descripció detallada d'una casa de dispeses barcelonina dels anys cinquanta, la imatge congelada d'un nen que surt al carrer i xuta la bola del món amb fúria simbòlica, el moment en què una senyora surt de recules de l'armari del veí. Entre el moviment perpetu dels transports de mudances, i el gest petrificat dels animals dissecats que presideixen la casa on viuen els transportistes, Jordi Puntí ens ha regalat uns centenars de pàgines amb la millor prosa del moment.